

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Navigationis authores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

limur, unde mox deturbati, in profundissimam tartari voraginem præcipitamus. Hujus, inquam, pelagi causa navis illa tot olim numis cusa, divinitus adventuram miseris mortalibus salutem indicavit. Ac ne de præfagio dubitemus, in ipsius Jani numis, tam gemino capite barbato, quam etiam imberbi, uti habetur in argenteo, in quo etiam navis cum rectiore, literæ superne C. FOST. neque non in aliis videre passim est inscriptionem, ROMA. Romæ enim pietatis nostræ principatum, & in togata præcipue gente constituendum, ut Evangelicam interim veritatem prætereamus, vel Maro ipsæ præremæ intelligentiæ actus spiritu divinavit, dum Jovem inducit asserentem,

Romanos rerum dominos, gentemque togatam.

Eu. lib. 1.

Cui quidem imperium sine fine concessisset: quippe quod eorum institutiones essent in omnem terrarum orbem, ut Theophylacti verbis utar, exituræ, neque ullo unquam tempore defuturæ. Neque vero mirum in Marone homine divini muneris experte, & qui verum pietatis ritum adhuc abditum ignoraret, divinationis lumen illuxisse: quia verisimile est eum in hujusmodi vaticinio, ex veterum arcanis aut Marci, aut Sybillæ, aut Hetruscorum, prædictionem illam excerptisse. Vel quoniam summus ille spiritus nullum hominum genus, nullam unquam nationem aspernari compertus est: quare Balaam legitimus hominem & alienigenam, & piorum hostem, præclara tot super Israelitarum successu divinasse.

SOSPITAMENTUM. CAP. VI.

Usurpatur etiam pro periculo, ut in eadem navis, à Cic. lib. 2. Epist. ad Curion. Q. Nasidii numisma. Non dissimile pleni velis navigare à Cl. Sertone pro Domo sua.

IN Q. Nasidii numo navis est cum velo, & stella in antenna, & ab altero latere caput cum tridente, & inscriptione, NEPTUNI, subaudiendum, ope vel auxilio servatos. Hoc enim Stella significat in antenna sita, de qua loco suo inter cælestia.

MANIFESTA OPPUGNATIO. CAP. VII.

Usurpatur etiam pro periculo, ut in eadem navis, à Cic. lib. 2. Epist. ad Curion. Q. Nasidii numisma. Non dissimile pleni velis navigare à Cl. Sertone pro Domo sua.

Quoniam vero obiter in velum incidimus, minime præterendum videtur, quod dici solet, *Velificatione plena in quempiam ferri*, quod est, aperto Marte, inimicitii minime dissimulatis, rem aggredi, hostemque laceessere.

OCCULTA OPPUGNATIO.

CAP. VIII.

Usurpatur etiam pro periculo, ut in eadem navis, à Cic. lib. 2. Epist. ad Curion. Q. Nasidii numisma. Non dissimile pleni velis navigare à Cl. Sertone pro Domo sua.

Hilic contrarium est, *Conto remulcove navigare*, cum tacite quispiam insidiatur, atque, ut vulgo etiam dici solet, *Subaquanea uti opera*. Locum hunc ad hanc propemodum sententiam interpretatur Ammianus, rerum gestarum libro 18. dicens: Non conto neque remulco, ut ajunt, id est, non flexilosis ambagibus, vel obscuris, sed velificatione plena in Rempublicam ferebatur, quamvis aliter expositum sit in collectaneis Suidæ, Proverbio *κόιντα πλεον* quod quisquis ille fuerit, exponit, *ἦγεν περισηκόντας ζῆν.*

Conto navigare.

LUNÆ VECTATIO. CAP. IX.

Isidis navis.

Quod navigium in Isidis honorem Ægyptii coluerint, sunt qui raptam eam ab Jove navi, cujus insigne Vacca esset, arbitrentur: sed commentitium hoc mihi videtur. Magis autem ad Ægyptiorum eruditionem quadrat, quod Plutarchus ait, Lunam apud eos navigio vehi fictam. Hanc Isidis navem Apulejus multis donariis ornat. Diodorus fabricatam à Sefoltri navim ex cedro octuaginta cubitorum ait longitudine, deauratam exterius, interius vero deargentatam, quam dono obtulit Deo, qui Thebis ab Ægyptiis colebatur. Is Isis erat.

NAVIGATIONIS AUTHORES. CAP. X.

IN Tyriorum numo navis est cusa, nimirum ea de causa, quod ipsis Tyriis commentum placet, navigationis primæ se authores haberi. In hujusmodi eorum numo legitur ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΥΡΙΑΝ. Est & alius cum eadem navis longa numus, in cujus altera facie caput est cum

A cum corona irradiata, inscriptio: ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΑΝΤΙΟΧΟΥ ΣΙΔΩΝΙΩΝ. Ita demum Phoenices inventæ navigationis laudem asciscunt sibi.

VICTORIA NAVALIS. CAP. XI.

In Agrippæ numis navis illa tridentali rostro insignis, qualem scilicet Maro sæpe describit, dum non uno loco ait, *rostrisq; tridentibus*, partam ab eo victoriam indicat maritimo prælio, quod adversus Sex. Pompejum commisit, id quod Maro in Augusti gratiam ita immortalitati commenda-

*Parte alia ventis, & Diis Agrippa secundis
Ardus agmen agens, cui belli insigne superbum
Tempora navali fulgent rostrata corona.*

Aliquot in monumentis videas & Varronis insignia navalia, qui Propratore sub Pompejo Piratico bello militavit, à quo, ob res bene gestas navali corona donatus est.

DE ANCHORA. CAP. XII.

Hieroglyphicum anchoræ non Ægyptiorum tantum est, sed à Græcis & Romanis Principibus usurpatum, ut minime importunum sit rem à plerisque tractatam repetere: ut quæ sciamur significata, loco suo manifestentur.

MATURANDUM. CAP. XIII.

Circumvolutus anchora Delphinus, quod signum in aliquot Titi Vespasiani numis observavimus, maturandum, ut Latini una locutione dixerunt, omnino significat. Sed quoniam rei causam in Delphino fati explicuimus, & res jam ævo nostro lippis & tonforibus innotuit, plura super eo dicere supersedebimus. Id pro pictura animadvertendum est, anchoram, quæ in numo Titi habetur extrema dentium in vomeris speciem dilatate, cujusmodi figuram Aldus noster imitatus est in omnibus, quos impressit libris. Alia vero forma esse, dentibus quippe in actum recto ductu mucronatis, quam in numo veteri apud eruditissimum virum Romulum Amasæum vidimus.

*U. & O. A.
Augusti ex
A. Gellio li-
bro 10. c. 11.
Nec. Att.*

TUTELA, REFUGIUMQUE. CAP. XIV.

Hominem, qui rebus suis tutelam præsidiumve paraverit opportunum, per navem & anchoram significabant. Quod si sola anchora manu prætenta figuraretur, refugium indicabat, quasi vellet innuere pictura hæc si adversa ingruerit tempestas, resque nostræ fluctuare cœperint, paratum esse profugium, ut possimus ita servari. Estque dicitur apud Græcos in hanc sententiam celebre, quo Demosthenes utitur oratione pro Ctesiphonte. Et Propertius eruditionis elegiacæ columen ad hoc innuens ait: *Anchora jacta mihi*. Idem sermo apud Paulum rei nullius ignarum, epistola ad Hebræos, capit. 6. *Qui confugimus, ut spem propositam teneremus, quam veluti anchoram habemus animæ cum tutam, tum firmam*. Et Chrysostomus, de supremo firmoque profugio, concione in Lazarum 1111. hæc ait: *Sunt divina sapientiæ opera, hæc maxima illius prudentiæ sunt argumenta. Conscientiæ increpatio sacra est anchora, quæ nos nequaquam sinit in peccatorum profundum absorberi*.

*Nimirum
Οὐδ' ἀντὶ
ὀκουῖ τοῖς
πυρρῶν αἰῶν
αὐτὴ Σιδῶνα
subaudit
anchoram,
ut sitensus.
Non eadem
anchora u-
situr, quæ
Sulzus.*

STABILIMENTUM. CAP. XV.

Quod si firmitatem, ac immobile stabilimentum rei cujuspiam significare vellent, anchoras duas appingebant: similitudine sumpta à navibus, quæ tunc *Ventorum temunt rabiem fluctusque sonantes,* cum duabus anchoris innituntur. Qua similitudine utitur Aristides Panathenaicis. Sedenim Pinda-

Cccc 2

rus